ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ (ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΧΗ)
ΛΑΤΙΝΙΚΑ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ: 45΄

(βλ. Οδηγίες δόμησης Διαγωνισμάτων Τετραμήνου)

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

1. Να μεταφράσετε μόνο τις έντονα μαυρισμένες προτάσεις των πιο κάτω κειμένων στα Ελληνικά.

I. Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar […] In tanto ardore animorum et armorum, quassata res publica multa perdidit et ornamenta dignitatis et praesidia stabilitatis suae; **multaque uterque dux fecit armatus, quae togatus fieri prohibuisset. Quare subveniendum reipublicae est et omnia belli vulnera tibi sananda sunt, quibus praeter te mederi nemo potest.**

(Λατινικά Λυκείου, XXXIII - ελαφρά διασκευή)

II. **Caecilia, uxor Metelli, dum omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit omen. Nam in sacello nocte cum sororis filia persedebat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audiretur.** Tandem puella rogavit materteram, ut sibi paulisper loco cederet. Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi mea sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmavit. Nam mortua est Caecilia; postea Metellus puellam in matrimonium duxit.

(Λατινικά Λυκείου, XXXVIII - ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (ΜΟΝΑΔΕΣ 65)

1. Δίνονται δύο λέξεις της Ελληνικής. Να γράψετε ένα ρήμα ή ένα ουσιαστικό ή ένα επίθετο της Λατινικής με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά η κάθε λέξη (ρήμα, στο α΄ πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής / ουσιαστικό, στην ονομαστική ενικού / επίθετο, στην ονομαστική ενικού του αρσενικού).

φυγή, γέννα

(Μονάδες 4)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν στο Μέρος Α΄:
α) Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με τις πτώσεις της στήλης Β΄. Στη στήλη Β΄ περισσεύουν τρεις (3) επιλογές.

Α΄	**Β΄**
α. dignitatis	**1.** ονομαστική ενικού
β. hoc	**2.** γενική ενικού
	3. αιτιατική ενικού
	4. αφαιρετική ενικού
	5. αφαιρετική πληθυντικού

(Μονάδες 2)

β) Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους στον αντίθετο αριθμό.

animorum, nuptiale

(Μονάδες 4)

γ) Από το κείμενο Ι (Μέρος Α΄), να γράψετε τους μονολεκτικούς τύπους των άλλων βαθμών του πιο κάτω επιθέτου ή επιρρήματος, διευκρινίζοντας ποιον βαθμό γράφετε. Σε περίπτωση επιθέτου να διατηρήσετε αμετάβλητα την πτώση, τον αριθμό και το γένος.

multa

(Μονάδες 2)

3. Να γράψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί. Όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στα κείμενα (Μέρος Α΄).

i. excitanda: στο απαρέμφατο παρακειμένου ενεργητικής και παθητικής φωνής

ii. prohibuisset: στο β΄ πρόσωπο ενικού της υποτακτικής και προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

iii. cederet: στο γ΄ πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής υπερσυντελίκου στην παθητική φωνή

(Μονάδες 7)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τους πιο κάτω τύπους, οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα (Μέρος Α΄).

ardore, puellae

(Μονάδες 4)

5. Από το κείμενο ΙΙ (Μέρος Α΄), να αναγνωρίσετε την πιο κάτω δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς, συντακτικός ρόλος).

... ut sibi paulisper loco cederet.

(Μονάδες 3)

6. Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το συντακτικό σφάλμα σε καθεμία από τις ακόλουθες προτάσεις. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο το σφάλμα και τη διόρθωσή του.

i. Patres sine cupiditate divitias utebantur.

ii. Metuerunt ne miles a Carthaginiensibus deleatur.

(Μονάδες 6)

7. Στην πιο κάτω πρόταση να αποδώσετε τον προσδιορισμό του σκοπού:
i) με σουπίνο και ii) με εμπρόθετο προσδιορισμό του γερουνδίου

Hostes veniunt ut urbem occupent.

(Μονάδες 6)

8. Να υποδείξετε πού τονίζεται η πιο κάτω λέξη και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τους κανόνες τονισμού.

ornamenta

(Μονάδες 2)

9. Να αναφέρετε τον ρήτορα από τον οποίο προέρχεται το κείμενο Ι (Μέρος Α΄), να προσδιορίσετε τον πόλεμο στον οποίο κάνει αναφορά και να εξηγήσετε τον στόχο του.

(Μονάδες 5)

10. Να μεταφράσετε το κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά.

Στο πιο κάτω απόσπασμα, ο Κικέρωνας αναφέρεται στη φιλία του με τον Σκιπίωνα:

Quoniam vita nostra brevis est, nobis homines inveniendi sunt quos diligamus. Scipio, quamquam subito periit, mihi semper vivet; virtutem enim amavi illius clari viri. Equidem ex omnibus rebus quas mihi aut fortuna aut natura dedit, nihil habeo quod cum amicitia eius possim comparare.

Cicero, *De amicitia*, 102-103 (διασκευή)

(Μονάδες 20)

- ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ -